

Nuorttanaste

»Gæča dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 15.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-rappe lutte.

15ad August. 1905.

7id jakkegærdde.

Armo-aige divrasvuotta.

(Okta dam ollo böggotuvvum moridus-sardnedægje, A. Lunde, sarnin).

»Ja Hærra celki Noahi: Mana arka sisa, don ja obba du dallo!
Dastgo du læm mon oaidnam vanhurskesen mu muodoi oudast dam sogast.«

1 Mos. 7, 1.

Dat vuostas sadne, mi dast čuožzo læ maidai vutivalddetate. Mærkaš, atte dat læ Hærra, gutte dam cækka Noahi; dat læ Hærra, gutte sardno; ja jos dat læ Hærra, gutte sardno, de berrim mon gulddalet. Maidai dal aiggo Ibmel Hærra migjidi sardnot, lekop damditi jaskadak su oudast.

Dalle celki Noahi: »Mana arka sisal!« Nuft čuožzo min bibal-jorggalusast. Muttom æra bibal-jorggalusast læ æra sadne adnujuvvum. Mon lavvim davja gæčadet daid inoaddelagaš jorggalusaid. Engelas bibalest čuožzo: »Boade arka sisa.«

Ja de muittala Hærra Noahi aše, manditi son galgga arka sisa boatet. Son cækka: »Dastgo du læm mom oaidnam vanhurskesen mu muodoi oudast dam sogast.« Dam čalabaike ala læ maidai Jesus bigjam su suormas. Lukas evangelium 17 kapitalest lokkap mi: »Ja nuftgo daptuvai Noah beivin, nuft galgga maidai daptuvvat olbmu barne beivin.« Jesus læ dast maŋas čujotam Noah aigai, Noah beivid, ja son værddeda su ruoktohoattema dai beiviguim, mai sist Noah eli. Mi aiggop dal gæčcalet darkkelet iskat daihe guoratalat, mandakai dat læ Noah beivin, damditi go Jesus læ ealkkam, atte fast galgga ædnam alde šaddat nuft go læ Noah beivin.

Goas šadda daggar dille ædnam alde?

Dat šadda daina beivin, go olbmu bardne ruoktot boatta. Damditi oažžop mi læt vissas dam ala, atte duotta læ, maid čala muittala suddulle birra, lika duotta go dat, atte Jesus boatta ruoktot.

Mon juogam dal dam værsa golma oassai ja gæčadam dast golma dinga, jos daggo bokte lifči vejolas čielggasøbbut ibmardusa dast oažžot.

Dat, maid mi buok ouddemus galggap gæčcalet guorratallat, læk dak sanek »dam sogast.« Hærra celki sudnji: »Mon læm oaidnam du vanhurskesen dam sogast.«

Maggar læi dat sokka, man siste Hærra læi oaidnam Noah vanhurskesen. I oktage mist matte muittalet æmbo dam birra go dam, maid bibal muittala. Damditi ferttep mi dam gačaldakki vastadusa oažžot njuolga Ibmel sanest. Maid muittala bibal olbmu birra Noah aigest.

Dat vuostas ja dat ænemusad čalbmaičuocce, maid mon gavdnam, læ dat, atte buorek ja bahak, Ibmela manak ja mailme manak, legje sækkanam okti. I goassege ouddal oidnu daggar oktisækkanæbme go dalle, ja illa mateš čajetuvvut oktage dingga bibalest, mi Ibmela moare ja rangaštusa nuft læ gæssam almugi ala go dat, atte Hærra almug ja mailme manak læk ovlastattam ječaidæsek. Mærkaš, man ædnag gerdid basse čallagest muittaluvvu, atte go Israel ječas sægoti mailmin, de Hærra ječas eritjorggali sin lutte, ja son addi sin vašalažai gitti bagaduvvut, aido jure damditi go si ječasek sægotegje mailmin. Mon logam dam, mi čuožzo čallujuvvum olbmu birra daina beivin. Dast čuožzo, atte Ibmel barnek manne sisa olbmu nieidai lusa, — si

okti ovlastattujuvvujegje mailmin.

»Nuorttanaste« olgsboatta guovte gærdemanost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke manost.

Dat læ okta daina ænemusad čalbmaičuocce ašin, mi muittaluvvu-dam aige birra.

Ja mi læi dat, mi dam okti ovlastattujume mappel čuovoi. Čala muittala, atte si šadde stuorra ja famolaža sin ječasek čalmin — ja bæggalmas olbmak. Orro čajetæme, atte čuvggitus læi stuores. Mutto almug i læm ollo arvost Hærra čalmi oudast. Čielggaset lokkap mi dam soga birra, atte go Hærra gæčai sin ala, de son i gœččam nuft ollo sin stuoresvuoda bællai; mutto 6ad kapital 5ad værsa muittala, atte go Hærra gæčai sin ala, de oini son, atte bahavuotta læi stuores ædnam alde, ja atte olbmu vaimo jurddagak legje bahag nuorrvuoda rajest. Dat okti sækkanæbme i læm buoredam sin vaino ige dabid; mutto dat læi bahabun dakkam vel sin jurddagidge. Dat læ vuostas have, go mon čallagest gavnam, atte Hærra læ sardnom rangastusai birra, damditi go olmuš jurdaš dam mi boastot læ. Mappel gavdnap mi manga have, atte Ibmel sardno jurddagi birra, ja sadnevagjasir girje mittala, atte nuftgo olmuš su vaimostes jurdaša — daggaraš læ son. Hæra oaidna nabbo dalle min jurddagi bahavuoda. Son oini, maggar jurddagiguim olbmu vagjolegje ouddal suddolle, ja son mærredi, atte si galgge rangastuvvut. Suddolle fertti boatet ædnam bagjel, nuft atte olbmuš šadde duššaduvvut sin bahavuodasek gœčel.

Ovta dinga vela gavnam mon daina beivin, ja dat læ, atte Ibmel vuognja læi vaibbam. Hærra cækka: »Mu vuognja i galga agalaš aiggai nagget olbmuiguim.« Son læi ange-ret barggam olbmuiguim dam aige; mutto olbmu vuostaičužžu nuft guk-

ka, dassači go son celki: Mon sin duššadam — eritsikastam ædnamest erit. Jurdašekop mi dal vøhaš min aige ala. Lægoson mikkege, mi čajeta min aige, atte Jesus læ lakka, atte dat bæivve læ lakka, go son galgga boattet? Ovta dinga duostam mon vissesvuodain cœlkket, ja dat læ, atte girkohistoria dasaši i læk migjidi čajetam ovtagen aige goas mailme ja Ibmel manak læk lëmaš oktisækkanam nuftgo dal. I čajet historia, atte goassege læ lëmaš daggar oktisækkanæbme nuftgo dal, dam rajest go Jesus algi olgussirrit joavko aldsesis. Ædnagak stuora bargoin ja aige adnemin gœčcalet okti ovlastattet mailme ja Ibmela albmuga. Ja dat buok bahamus læ, atte sin jakko orro lëme, atte sin barggo læ buorre. Mutto muittop mi, atte Hærra læ cœlkkam, atte mailme manak ja Ibmel manak æi goassege mate okti ovlastattuvut. Min aige dam Norga ædnamest orro lëme dam lakkai, atte kristalašvuotta ja mailmalašvuotta oktisœgotuvvu birra buok. Særek rakaduvvujek kristalaš nama vuolle, ja dasa čoggjuvvujek nuft ollo go vejolašlæ. Olbmuk gœčcalek okti ovlastattet dam maid Hærra ješ læ sirrim. Must lœ okta rava digjidi addet — digjidi, guðek lepet Jesus lusa boattam, namanlassi dat: Gœčcaleket ollaset čuožžot Hærra siste ja ollaset mailmest erit. Lekus dat, lokke, alelassi du gačaldak: Man gukkas matam mon boessat dast erit, mi suddo læ? ja man lakra matam mon boattet Hærra? Mailmin okti ovlastattujubme i læk goassege mieldes buktam Hærra buoredokkalašvuoda, mutto su moare. Dat læ gal duotta, atte mailme dasa liko, go kristalažak sin guvlui sogjek, ja go si læk miettasak dasa, masa maidai mailme mietta. Mutto made miede kristalaš mailme guvlui sogja, daðe miede massa son buristsiyndusia sielost ja famo soattat suddo vuostai. Ja die læ okta daina sivain, manditi min aige gavdujek nuft ædnag famotes (nuoles) kristalažak. Vuoi dadde, man ædnagak læk, guðek vabadek Ibmel vuoina, si ječaidæsek luittek golggat dam stuora mailme ravnji miede. Orro dego Ibmel vuognja læ gaiddam cœdnagi lutte erit, vako galle sardnuvvu ja dovdastuvvu davja: Mi gullap særvvegoddai, mi læk kristalažak j. n. v. Mutto Hærra

cœlkkä ain dalge nuftgo dolin aige: Dak olbmuk læk vaibbadam mu, ja mon fertim sin lutte erit gaiddat ja addet sin duššadubmai.

Maggar hirbmos sadne! Man dat mati lœm suorgatatte, go Hærra mærredi ja celki: »Olbmu bæivek galggek odnaš rajest læk 120 jage.« Bæivve læi mærreduvvum ja nannijuuvvum; nuft gukkas ja ige gukkelidi! — Mutto Hærra i læk goassege rangaštam dam vanhurskasa daina vanhurskesmættosin; Hærra i læk goassege rangaštam alma maidai armo faltaga. Ja æska go arbmo læ bagjelgeččujuvvum, læ rangaštus boattam. Min tækast sardno Hærra dam dam vanhurskes Noahi ja cœlkkä: »Daga aldsesad arka,« ja Ibmel muittala, man stuores dat galgga læt. Hærra ješ læi sniettam moft arka galgga rakađuvvut, ja mi lokkap, atte Noah dagai aido nuft, moft Hærra læi goččom.

[Lasetuvvu]

Addet, de galgga digjidi addujuvvut.

Okta pappa læi okti stuora darbašes su girkos diti, mi galgai divvjuvvat. Son manai muttom rigges olma lusa ja anoi sust væke, ja dat olmai addi sudnji stuora summa, mutto jorgeti dasto su golma barne vuostai ja jærar: »Di nuorak, maid addebetet di dam buore dakkoi?« Dat boaresæmus celki: »Mon addam buok, mi gavdnu mu bursast.« Nubbe celki: »Mon addam bæle dast, maid mon suittam,« ja goalmad celki: »Mon im adde maidege.« Arvo miede 20 jage dast marjel boði pappa fast dam sœmima gavpugi — son i laem dam historia vajaldattam — ja go son jærar dan bærraš birra oazžoi son diettet, atte ačce aigga juo lœi jabman, dat boaresæmus bardne læi okta dam gavpuga riggasæmus olmain, nubbe bardne læi maidai buristčuožžo, mutto goalmad bardne i suittam maidege, son ferti œllet su vieljaides armost.

Ruossa i aigo soapat.

Marjemuus telegramak muittalek,

atte Ruosša læ gaggat sogjat rafhe guvlui. Japan gaibeda 120 million rubel; mutto Ruosša falla 50 million dušše. Ja Ruosha almug i mate arvedet, mænditi i galga Ruosša vuosit, go læk nuft ollo nuorra gandak Mansuriast ja borramuš vela viða manoi.

Norga ja Ruota gaskayuotta.

Nuftgo dam blæde lokkek dittek læi dam 13ad august min rikast stemminbœivve. Mi oazžop dagjat, atte dat læi Norga bæivve, okta bæivve mi aigest aiggai ſadda min rika historia blædi alde ſælggat. I ovtagen stuoradigge-valga aige læk Norga olbmak nuft valljid čoagganam stemminbaikedi go dam 13ad august. Ja i goassege ouddal læk oktamielalašvuotta lëmaš nuft valdes go dam bæive. Gačaldak læi: Miettago Norga almug dasa maid stuoradigge dam 7id juni dam jage dagai? Daihe æra saniguim: Miettago Norga almug Norga ja Ruoda erit sirrejubmai (ærranæbmai)? Ruodaš rikabœivve (stuoradigge) læi Norgast dam almug stemmemma gaibbedam, ja muttom darolas blædek æi likom dasa, atte Ruoda rikabæive gaibbadusai miede dabe Norgast galgai dakkjuvvut, ja vel ueceb likojegje si, go gulle, atte ráðdetus ja stuoradigge miedaiga arvvalldama daihe nuftgo dača dagja »forhandling« Ruðarikain. 11 olbma stuoradigest legje maidai dam vuostai; ænas daina olbmain legje socialistak.

Daina manga čuoðe duhat stemmain, mak min rikast addujuvvujegje, æi lœm go 200 arvo, mak biettalegje, atte Norga galgga ærranet Ruðast erit. Ja jakkemest læ atte ænas oasse daina »neistemmain« botte min rikast asse Ruotalažain. Alatægjost, gost ædnag Ruotalažak læk bargost Gavuona brukast, legje 13 nei-stemma.

Ruðarika almug oazžoi dal oaidnet, atte oktamielalašvuotta læ Norgast dasa, atte dak guokta rika galgaba sierranassi čuožžot. Ige dušše Ruðarika dam oazžom oaidnet, mutto obba mailbme. Olgoædnam blædek ramedek saggarak Norga albmuga ja erinoamašet dai olbmaid, guðek dal

stivrast ēužžuk. Si arvalek, atte gal dat guokta burist bajasēuvggijuvvum albmuga ēilggijek ašidæsek.

Stuoradigge læ dal olgsunamatam daid olbmaid, guðek galggek Ruotalažiguim arvaladdat dai gaibbadusai birra, maid ruotalaš rikabæivve ouddanbuvti. Dak olmak læk: Statsminister **Michelsen**, olgorikaminister **Løvland**, stuoradiggepræsidenta **Berner** ja oudiš statsraad advokat Benjamuin **Vogt**. Ruoda bœlest læk maidai 4 olbma valljijuvvum. Dai namak læk: Statsminister **Lundeberg**, **Wachtmeister** ja statsraadak **Hammarskjold** ja **Staaff**. Dak 8 olbma galggek ēoagganek Karlstadi Ruodarikast dam 31 bæive august manost. Dak olbmak namatuvvujek unionasærve latton.

Dai olmai duokken ēuožžo dal soatte ja rafhe. Jos si sopek, de ſad-da rafhe Norga ja Ruoda gaskast, jos æi soaba, de læ viſſes, atte soatte ſadda. Dat buok verrimus sorre, mi ſin ouddi læ bigjum galggat læ viſſaset ragjaladnid gačaldak. Mi munttep, atte Ruoda rikabæivve maidai gaibedi, atte dak rajaladnek, mak daina maŋemus jagin læk rakaduvvum, galggek vuolas njeidujuvvut. I læk buorre diettet miettago dača dasa, atte dak divras rakkasanak duſſaduvvujek. Muttom darolaš blaðek orruk gal sogjamen dam guvlo, atte dak ladnek ožžuk heittujuvvuk, jos mi Ruotalažast viſſes loppadusai oažžop dam ala, atte ſon min ala i boade goassege ſodin. Æra darolaš blaðek orruk dam aše oera lakkai ibmerdæme. Dast mi dal maŋjel ſaddap oaidnet ja gullat, moft manna. Dat læ viſſes, atte ſikke Norga ja Ruoda almuſ haledæva ja vaimolažat savvaba, atte dat stuora politikalaš ſorre galgujuvvusi rafhalažat; dastgo nuft gukka go ašek ēužžuk nuftgo daina maŋemus manoin, læ dat ollo hettitus-an buok fidnoidi ja bargohoamaidi goabbašak ædnamide.

Kristiania bisma, Dr. A. Chr. Bang

læ gieskad čallam muttom ruotalaš avisai vastadusa ovta gačaldakki, mi læ ruotalaš papain sæmma blaðes ouddan bigjujuvvum bismi. Dam gačaldaga bagjelčala læ navt:

Ravas gačaldak Norga papaidi ja

kristalažaidi.

Darogiel bibaleſt ēuožžo čalljuvvum navt:

»Gudnejattet buokaid, rakisteket vieljalašvuoda, gudnejattet gonagasa!«

1 Piet. 2, 17.

»Aue arvost gonagasa bakkoma, dam vuordnoma diti, maid don Ibmel bokte læk vurdnom.« Sard. 8, 2.

»Bala Hærrast, mu barnačam, ja gønagasast. Singuim, guðek ſodno vuostai ēuožželek, alle særvæ.«

Sadnev. 24, 21.

»Olmus berre ballat Ibmeleſt cembo go olbmuin.« Ap. dag. 5, 29.

Ihan viſſa oktage duosta biettæt, atte dak dast namatuvvum bibalsanek, læk Ibmel sanek, mutto moft aigobetet dalle, di Norga papak ja kristalažak, go di daid ſanid gæčadeket, ēilggit din javotaga orroma Norga moiverakadæge albmuga gaskast, guðek læk ēuožželam ſin gonagasæk vuostai.

Bisma dam gačaldakki vasteda navt:

Iloin aigom mon dast gæčalet ožžudet min ruotalaš vieljaid Kristus ſiste ibmerdet, manlakai darolaš girkkoalmug dai ašid læ ferttim valddet — dam namalassi, mi 7id juni dapa-tuvai. Mon ferttim vuost dam gačaldaga gæčadet kristalašvuoda bœlest, ja maŋjel aigom mon cækket moade ſane nuftgo darolaš ſtababorgar ja vanhemadnam uſteb.

Oktasažat ibmerdet Ruotalažat, atte darolaš stuoradigge læ moive rakaðam ſu gonagatas vuostai, ja atte darolaš girkkoalmug, go ſi æi læk dam moive vuostai ēuožželam, mutto baica miettam dasa, læk duolbmaib Ibmel sane julgidæsek vuollai ja læk doagjam dam oskaldasvuoda vale, maid ſi gonagassi okti læk loppedam, ja damditi galggek ſi ſtnora rangaſtusaiguim rangaſtuvvut, maid juo Ibmel ſane mielded groavva bagjelduolbam mieldes bukta. I læk gal vad-de daggar čalabaikid gavdnat, mak naumijek dam ibmardusa ja daid garra duomoid, mak ruoda bœlest min ala læk celkujuvvum. Mutto aſſe læ dat, atte ibmardusak læk boastot algo rajest juo. Must læ dat doaivo, atte ruotalaš vieljak mittek dasa, atte olmus fertte lœt varrogas boares testamentalaš čalabaikid adnet gonagslašvuoda ja gonagas famo ja gonagasa persoyna ala min aige ſtataſt.

Boares testamenta aige ibmerduvvui nuft, atte gonagas læi okta Ibmeleſt olgsuvalljijuvvum raðdejægje, mi bi-rastattjuvvui dam ſøerradvuodast, maid dat boatte Mesias ſuppe ſu ala. Ja muttom aigid adnujuvvui ſon, nuftgo davalaš dam aige lulleædnamin læi, jeſvaldalaš raðdejægjen, gæſt okto læi fabmo ſu vuollebužaides høga ja davver bagjel. Nuftgo Sardne-dægje girjest 8, 13 ēuožžo: »Gonagaſa ſadne læ famolaš, ja gi duosta ſudnji cækket: »Maid dagak don?« Sadnevagjasi girjest 16, 14 ēuožžo: »Ovta gonagasa moarre læ jabmen ſadne.« Samuel girje 8, 11 mielded læ arvedatte, atte gonagas mati bigjat albmuga barnid viekat ſu vavnos ouddabælde, ſu bældoides ſikke gilvet ja lagjet ja manga æra ſtuora bargo dakkat, ja atte ſon mati erit-valddet obmudakægadin ſikke bældoid ja vinegardid addem diti daid ſu balvvalegjidas. Dal gočom mon, atte ruotalaš vieljak jardaſet ēuožžovaža: Jos gonagasa Ruodarikast oudamærka diti ſutta ovta olbma ala ja ſu moarestes časka ſu jamas ja dasto ſu dagos vanhurskesniatta daid æſka namatuvvum ſaniguim: »Gonagasa moarre læ jabmen ſadne!« Nubbe ha-ve valda sæmina gonagas 8 million kruvna ruotalaš ſtatakasast ja rakada dam ſumma oudast muttom havsko-dallainšloata. Go dasto avisak ja ri-kabæivve bahan dam adnek, de vasteda gonagas: Mon gavnam doarjag dasa Ibmel ſanest. Gi duosta mudnji cækket: »Maid dagak don?« Moarre ja rangaſtus din ala, di værrevale dakket, guðek ēuožželeket ſikke Ib-mela-ja gonagasa vuostai

Mon jakam, atte buok ruotalaš kristalažak daggar gævatusa ja boares testamenta ēilggitusa bijaſegje vuostai. Ja mon jakaſim, atte buokak ovta mielažat cækkaſegje: Mi æp læt gullam min madarvanhemid dam jage 1809 rajest ſivvatallujuvvu-men moivvejægjen ja værrevale dakken damditi go ſi æi dokkitam dam ſtivrijume, mi dam aige læi.

Mu jakko læ, atte buok ruotalaš kristalažak okti ſopek muina go mon cækkm, atte jos ſi galggek min ibmerdet ja min dubmit duotta-vuodain ja rakisvuodain ſoavavaš duomoin, de ferttijek ſi aibasrak erit gæčcat boares testamentast, man da-jatusak dam gačaldagast gulle vas-

sam aigedi æra gaskavuoðaiguim, ja mak damditi æi læk soavavaža adnet min aige. Dak min aige stataordne-gak læk aibas æralaganak go dat boarestestamentalaš gonagaslašvuotta.

Dal manam mon oðða testamen-ti. Mi oappat dast, atte i læk eise-valdde æra go Ibmelest, atte juokke kristalaš galgga adnet buok statast asatuvvum stivrimfamo nuftgo asa-tuvvum Ibmelest. Damditi galgga juokke kristalaš læt gululaš dai stivrimfamoi vuostai, mak su bagjeli læk bigjujuvvum; dastgo dak læk Ibmel asatusak, damditi læk vuostehagolaš-vuotta eisevalde vuostai, vuostehago-lašvuotta Ibmel vuostai. Gœča Rom 13, 1 ja Tim. 3, 1.

Mutto jos vela læge nuft, atte dat mailmalaš stivrimfamok bajas-dollujuvvujek Ibmel famo bokte ja mærkašet Ibmela ordnega, de almanen i gavdnu mikkege bakkomid Ib-melest dam vuoge čaihe lage birra, man mielde dak moaddelagaš stivrim-famok galggek ječaidæsek ordnet, ja maggar gaskavuoða si guttek guibmasoeselek galggek adnet. Buok stivrim-vuogek ja lagek mattek ovtañ sanin namatuvvut: eisevaldde, nuftgo olmušlaš asatus; mutto dat i gæped væhaš-ge gululašvuoda gædnegasvuoda, maid juokke kristalaš galgga čajetet; olmuš galgga læt buok olmušlaš asatussi vuollebus Hærra diti. 1 Piet. 2,13.

Dalle go dak Hærra vuoinjast devddujuvvum apostalak, Paulus ja Pietar oapatæiga dam lakai eisevalde birra dam aige særvegoddedi, dalle læk okta kæsar stivra oudastolmai, ja dat kæsar læk muttomin buorre ja lades ja muttomin fast læk son okta varai manppai goike tyrana. Ja dat læk davalas, atte dak dam aige ráðde-jægje kæsarak moive rakadegje ja sorbmijegje sin oudastolmasek, ja ri-ekta mielde i læm sist mikkege vnoi-gadvuodai fabmoi boattet. Mutto juokke kristalažast læk dat nana jakko, atte Ibmel datto læk, atte si galge gu-lulašvuoda čajetet juokke stivrimfamo vuostai. I oktage kristalaš alggam iskat, lœigo kæsar fabmoi boattam lovalaš lakai. I oktage kristalaš ječas doyddam goččujuvvum vuostainagge-goattet, go okta kæsar nubbe erit-nordasti truonost. Kristalažak apostali aige adne juokke kæsara daggar eisevaldin, maid Ibmel læk asatam, ja si čajetegje su vuostai gululašvuoda,

gudnejatte su, makse sudnji væro ja rokkadalle su oudast, — buok dam dakke si Hærra diti.

[Lasse boatte nummarest].

„Nuorttanaste“ olgusadde

læ jottemen min ædnam madda gav-pugin, damditi læk blaðe maŋemus nummarak maŋnamam saggarak. Go son dan nummar čalla lœ son Kris-tianast, ja son aigo vela fidnat 4 gavpugest ouddalgo jorgida ruoktot. Gutte væhaš jottala šadda juoida gul-lat ja oaidnet. Birrabuok min ædnam est sardnujuvvu dal ænaš min politikaš dili birra, erinoamašet dal go læk stivraolmak čoagganam Karlstadi arvvaladdat. Kristalaš čoaggalinasak dabe čoakkai bottek juokke vakkost rokkadallat, atte Ibmel min ædnam varjalifci soaðest. Dat læk dabe Mada-norgast oktasaš rokkadallam avnasen, i læt æppedæmest, atte maidai duot-ta kristalažak Ruoda bælde dam sæm-ma rokkadus avdnasa adnek. Dabe Kristianast ja daina birrasin loege dam dalve lœmaš stuora mordus, du-hati mielde erinoamašet nuorak, læk occagoattam Ibmela. Suotas ja hav-ske læk čokkat ja guldalet go dak nuo-rak sin ječasek čoaggalmasain alggek maidnot Ibmela ja muittale, maid Ibmel sin vuostai læk dakkam. Ja dav-ja jurdašam mon vare maidai sami-ædnamest nuft lifci. Ollo daina gav-pugin dakkujuvvu duotta kristalažain maidai vaivašvuoda vækketet. Vaivašak læk galle dabe oaiivvegavpugestge ollo, mutto vaivašvuotta i læk goas-senge dam hame vuolde go ouddamærka diti Sameædnamest. Dabe dakkujuv-vu i dušše komuna bælest, mutto maidai ævtodatolazat hui ollo vaivašid væketam diti. Mæsta juokke ko-munast gavdujek dat nuftgoččujuv-vum vaivas ja boarasi sidak. Dak læk stuora gardemak ædnak lanjai-guim, gosa vaivašak ja boarrasak si-sabigjuvvujek, ja dobbe mattek si sin maŋemus beividæsek loapatet buo-re dilest. Ja de læk maidai asatu-vvum halbes borramušvuoyddem-bai-kek, gost gæfheb bælle matta gaska-bæive oažžot moadde øra oudast. Vaivas bærrašidi guddujuvvu borra-muš daina halbes vuovddembaiken ja kristalažain, guðek luttesek njuoras-vuoda dovdek sin diti. Dabe læk maidai ollo stuora fidno-olmak krista-lažak, si æi hæpanadda dovlastæmes

Kristus nama baldalagaid vuollegeb-bo olbmuiguim. Davja oainam mon čoaggalmasain virggeolmaid ja gav-peolbmaid čibidæsek alde vællamen barggo-olbmaid baldast; dam im læk mon goassege oaidnam Sameædnamest dam 15 jakkai, maid mon dobbæ læm jottam. Mutto almaken lavvijek mut-toom sabmelažak muina naggit, atte duotta kristalašvuotta i gavdnu æra sajest go Finnmarkost.

Rafhe Ruosa ja Japan gaskast.

Aido dal, ouddal go dam blaðe gørgam čallemest, dieðetuvvui tele-gramai čaða, atte vimak læva Ruosša ja Japan soapam. Japan læ miettam dasa, atte Ruosša maksa dušše su fangaides bajasdoalo ja aidardæme Japanest. Præsident Roosevelt læ læmaš gaska olmajen.

Norga ja Ruoda politikalaš dille.

Dai maŋemus beivi telegramak.

Daida soatte saddrat.

Mašotatte sagak læk daina ma-ŋemus beivin boattam Karlstadast. Norga ja Ruoda olgusvallijuvvum olbnak, guðek dobbæ galgge aši smiettat æi oro læme soappam. Si mannam vakkost heitte oamekassi ja manne arvvaladdat sin ráððetusaidæ-sekguim. Ja min rikast legje Norga bæle olbimak maidai stuoradiggir arv-valaddame. Buok arvvalusat læk læ-maš dappujuvvum uysai siskabælde ja damditi cei dieðe vel avisa čalle-ge, guðemuš daina Ruoda gaibbadu-sain læ ænemusad lœmaš dutkama-vuolde. Mutto buokak læk övtami-lažat dain jurddagest, atte ragjaladnek dak læk, mak ænemusad bartašuttek. Mi dietterp, atte Ruotalaš gaibbeda, atte buok ladnek lakka Ruoda raje-galggek vuolas gaikkujuvvut, vel Kongsvinger ja Fredrikshalda ladnek-ge aei galga sestujuvvut. Dasa i mie-dja Norga diettalassi, ja dam arvveda Ruotalaš, ja damditi læk son raje ala-čoaggam lakka 100,000 soaldata. Nor-ga læk maidai smavvaset alggam gæs-set soatlevæga čoakkai erinoamašet ladnid. Mobliserim ollaset i læk gal-vel lœmaš, mutto vurdujuvvu dal.

Daida soatte saddrat.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusad-de læk G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.